

Tas Latweeschu lauschu draugs.

1835. 4. Juhli.

27ta lappa.

Taunas sinnas.

No Pehterburges. (14. Juhni.) Dsittâ Kreewu semmê tannî puffê pa Kaukasus-kalneem, fur, kâ jums jau zittkahrt effam stahstijuschi (1832, 50tâ un 51mâ l.), pulks to sweschu tautu dsihwo, tur pehrnâ gaddâ 8tâ Oktober 40 Tscherkessu wihri, sahkuschi dumpetees, ar karra rihkeem jahschus nahze pahre sawas walsts rohbescheem un gribbeja Kreeweem uskrift. Bet waldneeki isfuhtija Kasakus winneem pretti, un schee winnus laukâ arri tik brangi fanehme, ka winni tuhlihn dewahs atpakkat un behgdami, ne tahl no ta Kasaku zeema, ko sauz: Ramenoi-brod, mettahs fillâ. Tur winni drihs no Kasakeem tikke apwehrsti un atfinne behdigi, ka wairs ne warreja isbehgt. Moduhre tadeht sawus sirgus, fa-lause sawus schaujamus rihkus, un tik ar maseem schkehpeem un sohbeem rohkâ tai-fijahs Kasakeem wirsû krist. — Bet dsihwoja turpatt zeemâ wezs gwardijes saldats, Koptew ar wahrdu, kas jaunâs deenâs karra-kauschanâ, labbu rohku faudejis, tik neganti bija schchauts, ka no deenesta atstahjahs; tas, dabbujis sin-nah, kas meschâ noteekoh, steidsahs Kasakeem drohschi palihgâ un pats pirmajs winnus wedde dumpineekeem pretti, wis ne behdadams, ka daschu assu zirteeni paschâ waigâ dabbuja. — Kad wirsneeki augsti zeenigam Reiseram to dewe sin-nah, tad schis pawehleja, lai dohd wezzam saldatam pee kruhts nest to sawadu gohda sihmi, kas tik preeksch firdsdrohscheem karrawihreem irr kalta, lai pasneeds winnam schehlastibas maisi us wissu muhschu, lai arri no Reiserâ pascha un Reiserenes puffes winnam 600 rubtus us reis ismakfa un lai awihses to darra sin-namu, kâ brangi gohda-wihrs effohé turrejees.

(21. Juhni.) Pee Kshanes un Ko-strohmes pilssehtas Kreewu semmê 15tâ un 16tâ Mei laiks brighnum' wehtrains bija. Pa to seelu Wolgas-uppi, wisswairak 15 werstes tahl no Kshanes, no stipra wehja apgahsahs 38 laimas,

ar prezzehm peekrautas: 9 ar fahli, 6 ar dselsehm, 7 ar taukeem, 3 ar milteem, 6 ar milteem, puttraimu un ausahm, 3 ar daschadu labbibu, 3 ar pottaschi un ausahm, un 1 ar tauku-fwezzehm. Gan warr rehkinah, ka wiffas prezzes, kas zaur scho neiaimi pohstâ gabje, lihds 50,000 rubtus effoh, bijuschas wehrté. Arri zittâs weetâs dauds fshades notikkufi. Pee Ko-strohmes pilssehtas wehtra sewischki to Kreemu klosteri pohstija un no winnu leelakas basnizas diweem tohrneem jumas norahwe. Pa pilssehtu paschu likkâhs drufzin kâ norimmusees.

No Rihges. Glawehts Deews, ka nu jau arri pee mums fah, apdohmaht, ka ne wiffi effoh nabbagi, kurreem sfrandas irr muggurâ; ka turpretti dauds no scheem tikween flinkî effoh, kas, kâ Salamans (Sakkam. w. 26, 25.) falka, rohku bahsch asoh, un kurrâ tam atkal gruh, nahkâhs, to pee muttes likt, un dauds arri effoh plihneeki un palaidoni, kas pehdigu graffi frohgâ woi wihn-uhst nefs, woi zittadi ischkehrde. — Scheem tak schelastibas maisi ne buhs doht? Jo woi ne stahw rakstihes: Kas ne gribb strahdaht, tam arri ne buhs ehst? — Bet kad nu weens nah, schelastibas maisi luhgdams, un falka: labprah gan gribboht strahdaht, bet darbs ne effoh; woi tahds tad jau dohsees meerâ, kad tu winnam arri, Deews sinn, zif skaidri, tohs swehtus wahrdu tul-kofi, kas mahza: "Ptajama gan dauds effoh, bet mag pshweju" (Matt. 9, 37.)? — Szzihs tatschu, ka darbi truhstoh; — kamehr tu pats winnam ko dohfi pastrahdaht, un tad jau winna wainas papilnam rahdisees. — Redseet, tadeht ta irr labba un loh, waijadfiga leeta, ka kâtrâ leelâ pilssehtâ, fur pulks to nabbagu ja-apgahda, tahds sawads nams effoh, fur wiffus tohs nabbagus warroht likt, kas wehl ko speh, pastrahdaht, un fur arri zeeti warroht usraudsicht, ka ne flinkojahs. Lihds schim pee mums tahds nams ne bija wis, kautgan zittu nabbagu nammu dauds. Pa tam wehl pee mums pasaul' dauds naudas nabbageem isdallija; bet jo wairak isdallija, jo nabbadiba wairojahs un jo masak spehka palikke, us preekschu ko labbu isdarriht; tâ, ka nu drihs atsinne: effoh gan daschu reisi leelaka labdarrihana, tam zilwekam, kas luhds, ne doht, ne kâ winnam doht; un ka preeksch muhsu pilssehtas nabbageem taggad pah wiffahm zittahm schelastibahm tik tahdu nammu waijagoh, fur kâtrâ, kam darbi truhst un kas schelastibu prassa, neween darbu, bet arri maisi warroht dabuht. — Jau ustaisa taggad tahdu nammu preeksch nabbagu strahdneekem, kas paschi zittur darbu ne warr atrast, turpatt pee wezza Keisera-dahrsa Aleksandra

Kalnâ, fur tee zitti frohna scheblastibas nammi stahw. 2trâ Zuhni eefahze buhweht, kad papreeksch ne tikween us Kreewu wihsî, bet arri pehz Luttera tizzibas weeta no mahzitajeem tikke eefwehtita un pats general-gubbernaters lihds ar zitteem augsteem kaxa-wirfneekeem un teefaskungeem paschus pirmus gruntes-aminus eemuhreja. — Lai tad un Deews, schehligajs, palihds, scho nammu drihs un labbi pabeigt, un ka arri zaur to eeksch muhsu pilssehtas us preekschu nabadsiba eetu masumâ un labflahscha na wairumâ!

25tâ Zuhni schinni gaddâ Schih di tè sawâ Deewa nammâ augsti zeeniga Reiserâ dsimschanas deenu ar sawadu pateizibas luhgfschanu fwehtija, tahs jaunâs scheblastibas deht, ko Reisers winneem parahdijis, winneem waku dohdams, arri daschâs tannis Kreewu semmes puffês dsihwoht, fur zittfahrt winneem ne bija brihw, un wehl leelakas scheblastibas sohlidams, ja dohtohs us semmes kohpschanu. (Pa Kursemmi, pa Rihgu un Slohki arri us preekschu tik tee warrehs dsihwoht, kas tur ar saweem raddeem jau zittfahrt tikke peeraktiti.) — Us scheem saweem fwehtkeem, kas pehz puffdeenas pulksten 5 eefahzajs, winni arri Rihges teefaskungus un mahzitajus bija aizinajufchi, un kad paschi leelôs pulkôs sawâ Deewa nammâ bija sanahkufchi, tad pehz sawas wihses daschas Dahwida dseefmas dseedaja un beidsot weens no winnu mahzitajeem, no Jelgawas tadeht atnahjis, Wahz' un Schihdu wallodâ spreddiki fazzija.

No Parishes. Tur laudis taggad dauds sinn stahstih pahre ja unnu forti kweeschu, kas tik ahtri augot, ka jau pehz 70 deenahm winnus gattawus warroht noplaut. Weenâ walsti pa paschu Sprantschu semmes seemela puffi winnus jau effot isfehjuschi, pehz nospreesta brihscha noplahwufchi un augtu deesgan fanehmufchi. Ja isdohsees schohs kweeschus wissur pa Sprantschu semmi audsinah, tad us preekschu tur gan trihs reis pa gaddu kweeschus plaus; jo teiz, winni katrâ gads-fahrtâ weenlihds labbi usdihgtoht.

4tâ Zuhni turpatt Parisheschê jauns un wessels leelkungs, pahri stundas jahjis, drufzin apfwihdîs nahze mahjâs, few glahsi uhdens ar zukuru un zittroheem fataisitu likke doht un to isdsehre; bet paschâ brihdi, nomirris, gahsahs semmê.

No Dahnu semmes. Laine deesgan jau leela, ja gaddahs laulateem draugeem 50 gaddus kohpâ dsihwoht; bet raug', pa Dahnu semmi schinni gaddâ notikke, ka gohdigs birgeris, Andrei Petersohn ar wahrdu, un Mette Anders; wianna seewa, 75tu gaddu laulibâ peedsihwoja. Wihs irr 98 gaddus wezumâ, seewa 90 ween un abbi wehl spirgti un wesseli.

gtag mihtlas usminna: Rohkas.

10ta mihfla.

Es behrneem gruhtibas dauds darru,
 Kad tee par draugeem man gribb kluht;
 Un rahdu teem: kâ skaidru garru
 Un gudribu warr eedabbuht;
 Wet tee, kas manni turr' par neeku,
 Sew pasande dauds jauku preeku.

Ar' leeseem labbu darriht prohtu,
 Ja labprahht man' gribb apluhkoht
 Un sawas dwehfl'es dshwu rohtu
 Ar augstahm mantahm aplaimoht;
 Eâ augsteem, semmeem derreht warru,
 To labbu ween ikfaram darru.

Jr kad tew behdas draude nomahkt
 Un isfamiffeschanâ grubst,
 Tu warr' zaur manni preeku panahkt,
 Us kohla tift, kam sarâ neluhst;
 To es no Deewa puffes preeku
 To nofkummuschu firdis leeku.

Ar wiffahm mehlehem runnahht mahku
 Un eemu draugeem wehstidams;
 Un tawâ weetâ ahtri nahku,
 Ko pawehli, isdarridams.
 Man darbu dauds! — Jel nu atminni;
 Woi mannu wahrdu ne jau sinni?

U. P.

Sluddina schana.

Balts smalks lakkats no merino-willas un ar weenu plattu un trim schaurahm
 kantehm 22râ Juhni tē Nihgâ pa puffku-tirgu iskrittis. Kurisch gohdigs zilwets to
 atraddis, mihligi tohp luhgts, lai to ne tahl no Pehtera basnizas tanni namnâ un ista-
 bâ, kur zeenigs Mûllera kungs lassamas grahmatas par naudu isleen, atdohd, peeklah-
 jigû dahwanu par to pretti nembams.

Simna, jif naudas 2. Juhli-mehn. deenâ 1835 eefsch Nihges makfaja
 par daschahm prezzehm.

Par	Makfaja:	Sudr. nauda.		Par	Makfaja:	Sudr. nauda.	
		Rb.	R.			Rb.	R.
1	puhru rudsu, 116 mahrzinus smaggu	1	60	1	pohdu (20 mahrzineem) waffu	5	—
—	meeschu, 100 mahrzin. smaggu	1	20	—	—	1	—
—	kweeschu, 128 mahrzin. smaggu	1	80	—	—	2	30
—	ausu	—	90	—	—	—	65
—	sirru	1	50	—	—	2	80
—	rupju rudsu = miltu	1	60	—	—	2	60
—	bihdeletu rudsu = miltu	2	—	—	—	—	70
—	bihdeletu kweeschu = miltu	2	25	—	—	3	—
—	meeschu = putraimu	2	—	—	—	2	—
—	eefala	1	20	—	—	6	—
—	linnu = sehklas	2	50	—	—	6	25
—	kannepu = sehklas	1	50	—	—	3	90
1	wesumu feena, 30 pohdus smaggu	3	50	—	—	4	10
barrotu	wehrschu galku, pa pohdu	1	20	—	—	9	—
						10	50

Weenu sudraba rubli warreja dabbuht par 355½ kapeikeem werra naudas.

Rihds 2. Juhli pee Nihges irr atnahkuschi 501 fuggi un aisbraufuschi 400.

Wrihw drikkcht. No juhrmallas-gubbernementu augstas waldischanas puffes:

Dr. C. E. Napier sky.